

On Birinci Şua, Dokuzuncu Mesele'deki dehşetli sualin, birinci ve ikinci şıkkı aynı gibi görünüyor, fark var mı acaba?

"Mânen ruha geldi: Neden bir cüz-ü hakikat-ı imaniyeyi inkâr eden kâfir olur ve kabul etmeyen Müslüman olmaz? Halbuki, Allah ve âhirete iman, birer güneş gibi o karanlığı izale etmek lâzım geliyor."

"Hem neden bir rükün ve hakikat-i imaniyeyi inkâr eden mürted olur, küfr-ü mutlaka düşer ve kabul etmeyen İslâmiyet'ten çıkar? Halbuki sair erkân-ı imaniyeye imanı varsa, onu küfr-ü mutlakten kurtarmak lâzım geliyor."(1)

Burada iman esasları ile bir iman esasının kendi içindeki rükünleri nazara alınıyor. Mesela, imanın altı esası arasında nasıl bir irtibat ve gereklilik varsa, bu esaslardan **"Allah'a iman"** esasının da kendi içinde rükünleri var ve bu rükünler de o esaslar gibi hayatiyet ifade ediyor.

Mesela; birisi kalkıp, ben Allah'a iman esasını kabul ediyorum, ama bu esasın bir rüknü olan **ilim** sıfatını inkar ediyorum diyemez. Böyle bir iman makbul ve sahih olmaz, tıpkı imanın altı şartının birbirlerini iktiza etmeleri gibi, her iman esasının içindeki rükünler de birbirlerini isteyip iktiza ediyorlar, birisinin inkarı kabil değildir.

Özet olarak; Allah'a iman bir esas iken, Allah'ın sıfatları da bu esasının cüzleridir. Esas, sahih iman için nasıl zaruri ise, esasa bakan cüzler de zaruridir. Aynı mana esasların kendi içlerinde de caridir.

(1) bk. [Sualar, On Birinci Şua, Dokuzuncu Mesele.](#)